

УДК 629.1:623

Жирний А.В., начальник НДВ
Кайдаш К.І., інженер групи контролю якості
Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та
військової техніки, м.Черкаси, gva04041976@gmail.com

МОДЕРНІЗАЦІЯ ТАНКУ Т-64 ПІД ЧАС КАПІТАЛЬНОГО РЕМОНТУ

У світі та й в Україні ще не вичерпані запаси основних танків, розроблених в СРСР. Зрозуміло, що ці танки, розроблення яких почалось наприкінці 1950-х років, потребують суттєвого оновлення та приведення тактико-технічних характеристик до вимог сучасного бою. Модернізація радянських танків триває починаючи зі створення Збройних Сил України до сьогоднішнього часу. Вивчення змісту та спрямованості програм модернізації основних танків в Україні потребує визначення основних факторів, що впливали на цей процес, адже без їх усвідомлення встановити причинно-наслідкові зв'язки, характерні для розроблення та реалізації модернізаційних програм, неможливо [1].

Завод ДП «Харківський бронетанковий завод» освоїло ремонт та модернізацію танків Т-64БМ2, невелика партія яких вже приймає участь в захисті суверенитету України (рис.1). Фахівцями ДНДІ ВС ОВТ проводилась перевірка тактико-технічних характеристик дослідного зразка танку Т-64 БМ2 з врахуванням застосування силової установки з двигуном 6ТД і відповідними вузлами та системами. Під час освоєння ремонту і модернізації на танк Т-64БМ2 було встановлено тисячосильний двотактний опозитний 6-ти циліндровий дизельний двигун 6ТД. Бойова машина стала більш маневреною, попри незначне збільшення ваги у зв'язку з підвищеним броньованим захистом [2, 3].

Рис.1 – Участь 4 танків Т-64БМ2 у параді до 30-ї річниці Незалежності України. 2021 рік.
Джегело: Радіо Свобода

Модернізація основних танків в Україні підпадає під вплив різних факторів, які можна виділити наступним чином:

➤ Технічні фактори: Розвиток нових технологій у сфері бронетехніки створює потребу в модернізації танків, щоб забезпечити відповідність сучасним вимогам бойового поля. Це включає покращення озброєння, систем управління вогнем, бронезахисту, мобільності та інших параметрів.

➤ Геополітичні фактори: Геополітичне положення України, зокрема її сусідство з Росією, впливає на потребу в модернізації основних танків. Конфлікт на сході України і анексія Криму підкреслили необхідність покращення обороноздатності танків, щоб протистояти сучасним загрозам.

➤ Фінансові фактори: Фінансування галузі оборони і здійснення модернізації танків залежить від фінансових можливостей держави. Бюджетні обмеження можуть впливати на темпи і обсяги модернізації.

➤ Міжнародні зв'язки: Україна може співпрацювати з іншими країнами або міжнародними організаціями для отримання технологічної допомоги, фінансування або отримання ліцензій на виробництво. Міжнародна співпраця може впливати на процес модернізації танків, забезпечуючи доступ до передових розробок та ресурсів.

➤ Військові потреби: Вимоги військової доктрини і військових оперативних сцен грають важливу роль у визначенні факторів, що впливають на модернізацію основних танків в Україні. Ось деякі з них:

○ Адаптація до сучасної військової доктрини: Вимоги військової доктрини визначають, яким чином мають бути використані танки на полі бою. Наприклад, якщо стратегічний акцент робиться на маневреності, танки можуть бути модернізовані з урахуванням покращення мобільності, швидкості і маневреності.

○ Військові загрози: Аналіз військових загроз та потенційних противників допомагає визначити, які здатності потрібно покращити у танках. Наприклад, якщо існує загроза з боку супротивника, який володіє потужною протитанковою зброєю, танки можуть бути модернізовані для поліпшення бронезахисту.

○ Умови бойових операцій: Різні оперативні сценарії, такі як міська війна, гірські регіони або дії в умовах обмеженої видимості, вимагають від танків певних особливостей і можуть стимулювати їх модернізацію. Наприклад, у міському середовищі можуть знадобитися танки з поліпшеними системами наведення та зниженою видимістю.

○ Вимоги ефективності: Завдання забезпечення високої ефективності та пропорційності витрат у реалізації військових завдань може впливати на модернізацію танків. Вдосконалення систем управління вогнем та комунікацій може покращити точність і швидкість реакції танка на загрози, забезпечуючи ефективність бойових операцій. Модернізація таких систем може включати в себе встановлення сучасних комп'ютеризованих систем управління вогнем, які забезпечують точність стрільби, враховуючи різні фактори, такі як вітер, відстань та рух цілі.

Крім того, забезпечення ефективності може вимагати покращення мобільності танка. Це може означати модернізацію системи приводу, покращення механічних та ходових властивостей, а також збільшення запасу ходу танка. Важливо мати танк, який може швидко реагувати на зміни в бойовій ситуації та виконувати поставлені завдання ефективно та безпечно.

Успішний розвиток озброєння та військової техніки пов'язан з модернізацією спрямованою на покращення функціональних характеристик, надійності та інших експлуатаційних параметрів, щоб підвищити загальну ефективність техніки. Модернізація зазвичай вимагає значних фінансових вкладень і може бути довготривалим процесом. Доробка під час капітального ремонту, з іншого боку, передбачає відновлення пошкоджених, зношених або втрачених елементів, щоб привести техніку в робочий стан, зазвичай, здійснюється в рамках вже запланованого капітального ремонту і потребує менших бюджетних асигнувань.

Список посилань

1. Фактори, що впливали на розвиток основних бойових танків радянського виробництва (1991 – 2022 рр.) / С.П. Буряк, С.М. Гулий // Збірник наукових праць ДНДІ ВС ОВТ, 2023, Вип. 1(15)-С.34-40.

2. Основной танк Т-64. 50 лет в строю / В. Чобиток, М. Саенко, А. Тарасенко, В. Чернышев /. Война и мы. Танковая коллекция. М.: Яуза. 2016 160 с.

3. У Харкові починають нову модернізацію Т-64 за зразком 2022 року <https://mil.in.ua/uk/news/u-harkovi-pochynayut-novu-modernizatsiyu-t-64-za-zrazkom-2022-roku>.